

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	61913 Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	61913
Назва ОП	Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Молікевич Роман Сергійович, Дроздова Анжеліка Володимирівна, Кирильчук Андрій Андрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.10.2024 р. – 23.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v2/form-se/12266/view>

Програма візиту експертної групи <https://office.naqa.gov.ua/67d83444-foe8-4c95-ab6a-81d5133a91ac>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеним критеріям. Позитивними практиками за цією ОП є: - Цілі ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” чітко сформульовані і враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, особливості галузевого і регіонального контексту та позитивний досвід вітчизняних й іноземних ОП. - зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 103 Науки про Землю має чітку структуру, завдяки поділу ОП на структурно-змістові частини та висвітлення усієї необхідної інформації у текстово-табличному вигляді. - структура і зміст освітньої програми дають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Процедура вибору ДВВС є достатньо автоматизованою і доступною. - можливість проведення практик із широким вибором тем і баз проходження практики. - співвідношення аудиторної і самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни активізує студентів до самоосвіти. - фокусування ОП на здобуття магістрами поглиблених теоретичних та практичних компетентностей у галузі ґрунтознавства, оцінки ґрунтів і земель, сталого землекористування сприяє їх участі у вирішенні питань пов'язаних з глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року. - правила прийому висвітлені на офіційному веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова є доступними, чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень та враховують права абітурієнтів-пільговиків. - унормовані і оприлюднені правила та процедури визнання (перезарахування) програмних результатів навчання і кваліфікацій, розміщені на сайті ОНУ у розділі «Офіційні документи» у відкритому доступі. - залучення в освітній процес на ОП професіоналів-практиків як зовнішніх сумісників, забезпечує реалізацію принципів навчання через дослідження та актуалізацію сучасних тенденцій у відповідній галузі. - форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО є чіткими і зрозумілими. - чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. - використання в освітньому процесі обладнання для польових і лабораторно-аналітичних досліджень, наданого представниками роботодавців; - потужний фонд Наукової бібліотеки понад 4 млн. примірників та репозитарію з 2500 текстів; - безпечність та доступність освітнього середовища, в умовах воєнного стану та надання психологічної та юридично-правової допомоги; - запровадження в умовах воєнного стану курсів з першої домедичної допомоги. - наявність чітких політик та процедур щодо розроблення, затвердження та перегляду ОП. - широкий спектр способів залучення роботодавців до процесів перегляду ОП, зокрема через Раду роботодавців геолого-географічного факультету; - публікація та громадське обговорення на офіційних ресурсах проєкту ОП та розміщення наданих пропозицій для вдосконалення ОП. - збереження традиції ґрунтознавчої науки в ОНУ та функціонування на факультеті наукової школи “Ґрунтоутворювальні процеси в чорноземах степової зони”.

Недоліки

1. В ОП присутні компетентності, ПРН та ОК покликані забезпечити випускникам відповідні навички викладання в ЗВО. В освітній кваліфікації це не відображено, проте у розділі працевлаштування випускників класифікаційні групи пов'язані з викладанням відображені. Уникнення даного “роздвоєння” у підготовці фахівців може забезпечити більш фахову підготовку здобувачів, особливо в аспекті висловлених побажань стейкхолдерів. 2. Зважаючи на труднощі воєнного стану, залучення здобувачів цієї ОП до програм академічної мобільності значно знизилася, що потребує додаткових зусиль у відновленні цього напрямку роботи. Участь у програмах академічної мобільності здобувачів цієї ОП заплановано вже у наступному семестрі у рамках програми “Еразмус+” та “Еразмус Мундус”, а також підписані угоди про організацію академічних обмінів. 3. Магістри засвідчили достатній рівень їх задоволеності практичною підготовкою. Водночас студенти висловили колективну думку про необхідність збільшення тривалості виробничої практики та зменшення асистентської (педагогічної) практики при оновленні ОП. Потребують уваги висловлені роботодавцями наступні зауваження: недостатній обсяг виробничої практики; розширити прикладний напрям ОП шляхом впровадження “Агрометеорології” як складової виробничої практики; слабким місцем у підготовці магістрів є практичні навички у використанні програмного забезпечення, зокрема програми “Digitals”; недостатня підготовка здобувачів щодо їх спроможності надавати правову оцінку у сфері землекористування. 4. Практики визнання результатів навчання (перезарахування), здобутих на інших ОП та в інших ЗВО та шляхом неформальної та/або інформальної освіти, на ОП не було. 5. Недостатня залученість здобувачів до інтернаціоналізаційних заходів. 6. Недостатнє відображення закордонних джерел у рекомендаціях літератури до профільних дисциплін. 7. У РНП/силабусах обов'язкових компонентів, а також в РНП/силабусах ДВВС не відображено інформацію стосовно можливостей перескладання окремих змістових модулів, умов зарахування пропущених практичних і лабораторних занять тощо. 8. Порядок і правила перевірки кваліфікаційних робіт на текстові запозичення передбачає процедуру її повернення на доопрацювання із наступною (платною) перевіркою оновленого тексту. Нормативним документом не встановлено чіткий відсотковий (%) поріг текстових запозичень у кваліфікаційній роботі. 9. Потреба в оновленні матеріально-технічної бази, зокрема обладнання для польових та лабораторно-аналітичних досліджень. 10. Необхідне розширення комплексу програмних засобів для формування практичних навичок та більша їх імплементація в освітній процес за ОП. 11. Обмежений спектр питань в анкетах-опитуваннях для розуміння задоволеності здобувачами освітнім середовищем та врахуванням їх інтересів. 12. Формалізованість залучення здобувачів до процесів та процедур забезпечення якості. 13. Відсутність результатів опитування роботодавців на сайті Університету.

Рекомендації

1. У процесі оновлення ОП розглянути питання необхідності реалізації педагогічного блоку і відповідних ПРН та можливих змін до освітньої кваліфікації. 2. Розглянути доцільність асистентської практики та форми зворотного зв'язку від керівників практик з виробництва. 4. Розглянути можливість удосконалення ОП до рівня ОНП, що

дозволить поглибити підготовку фахівців, зокрема в напрямках ГС та правової підготовки. 5. Оскільки в ОП вказані потенційні можливості працевлаштування на посади викладачів, то можливо необхідно врахувати Професійний стандарт на групу професій “Викладач закладів вищої освіти” 6. Поліпшити можливості залучення здобувачів ОП до програм академічної мобільності шляхом розширення спектру відповідних програм та реалізації задекларованих угод про організацію академічних обмінів, але з врахуванням дії правового режиму військового стану в Україні. 7. Розширити прикладний характер ОП шляхом збільшення обсягу виробничої практики та впровадження до неї завдань з «Агрометеорології». 8. Удосконалити підготовку магістрів щодо засвоєння практичних навичок застосування програмного забезпечення та їхньої фаховості стосовно спроможності надавати правову оцінку у сфері землекористування. 9. Заохочувати здобувачів ОП до підвищення своєї кваліфікації шляхом навчання і здобуття відповідних компетентностей у неформальній та/або інформальній освіті. 10. Посилити реалізацію принципу дослідження в процесі навчання шляхом участі в конкурсах студентських наукових робіт, конференціях всеукраїнського та міжнародного рівня та забезпечити оприлюднення діяльності наукових гуртків факультету. 11. Посилити реалізацію напрямку стратегії розвитку Університету в аспекті інтернаціоналізації. 12. Додати англійські закордонні джерела в списки рекомендованої літератури з дисциплін (особливо пов'язаних з ГС системами). 13. Посилити заходи щодо аналізу та реагування на результати анкетування здобувачів ОП. 14. Необхідно розглянути можливість залучення до перевірки РНП/силабусів фахівців Центру забезпечення якості освіти. 15. ЕГ рекомендує прийняти зважене рішення на рівні ЗВО щодо відсоткового бар'єру виявлених неправомірних запозичень у кваліфікаційних (магістерських) роботах із врахуванням специфіки їх написання здобувачами спеціальності 103 Науки про Землю. 16. ЕГ рекомендує посилити інтеграцію результатів рейтингування НПП з їхньою оцінкою при проходженні конкурсу на посаду. 17. Поступово оновлювати матеріально-технічну базу, зокрема за допомогою роботодавців та участі у грантах тощо. 18. Удосконалити Порядок проведення опитування учасників освітнього процесу для надання їм можливості висловлювати свої думки щодо задоволеності освітнім середовищем, та рівнем врахування їх інтересів. 19. Регулярно оприлюднювати результати моніторингових заходів на офіційному веб-сайті Університету.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Цілі освітньої програми “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” орієнтовані на підготовку фахівців здатних розв'язувати складні теоретичні та практичні задачі для вирішення питань функціонування геосфер у різних масштабах та умовах доступності даних. Як за реалізованими інтегральною, так і за фаховими компетентностями ціль ОП відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю. Не зовсім доречним у ОП є ФК13 “Уміння застосовувати методи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у закладах освіти”. Відповідно до ОП, дана цільова компетентність не забезпечує відповідну освітню кваліфікацію “Викладач”. Також, цілі даної компетентності не фігурують ні в основному фокусі ні в особливостях ОП. В той же час, у розділі придатності випускників до працевлаштування, в першу чергу зазначено саме “2310 Викладачі закладів вищої освіти” і суміжні категорії. Цю особливість ОП робоча група розглядала в аспекті можливостей оновлення ОП, що було вказано завідувачем кафедри на зустрічі з розробниками. Програмні результати відповідають аналогічним у стандарті. Із чотирьох програмних результатів, які додатково повинні відображати специфіку ОП, два відображають унікальність програми відповідно до назви (при чому ПР15 майже повністю дублює ПР11 рекомендований стандарт), один є результатом реалізації загальної компетентності та один орієнтований на реалізацію випускника як викладача. Перелік освітніх компонентів в цілому забезпечує отримання рекомендованих компетентностей та програмних результатів відповідно до стандарту.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Відповідно до ОП кваліфікація випускників: “Магістр з наук про Землю (Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів)”. У такому формулюванні не вказано безпосередньо професію, тому відповідність професійних стандартів

не застосовується.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Місія Одеського національного університету імені І.І. Мечникова полягає у наданні якісних освітніх послуг, здійсненні наукових досліджень та просуванні гуманістичних цінностей. У меті освітньої програми реалізуються дані місії через формування у здобувачів здатності до проведення відповідних досліджень, формування готовності до вирішення прикладних та/або наукових задач. Реалізація гуманістичної місії здійснюється шляхом формування у здобувачів здатності до оцінки впливу профільної проблематики на людське суспільство. Стратегія ЗВО передбачає підготовку “конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих фахівців”, що і забезпечується унікальністю даної ОП серед схожих в інших ЗВО України. Також, мета ОП забезпечує реалізацію стратегічних пріоритетів ОНУ імені І.І. Мечникова, зокрема: “Напрямок 2. Синергетичний розвиток фундаментальних та прикладних досліджень...”.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

За досить нетривалий період існування ОП було проведено 4 засідання робочої групи (відповідні протоколи надані гарантом за додатковим запитом). Згідно з наданими протоколами, як при первинній розробці та затвердженні ОП, так і при оновленні ОП на засіданні робочої групи були присутні представники всіх зацікавлених сторін. Зокрема, при первинній розробці і затвердженні ОП були запрошені магістранти спеціальності 106 Географія Савінов І.О. та Рибонька Р.В. (витяг з протоколу засідання робочої групи №2 від 07 червня 2023 р.). Дана позитивна практика зумовлена необхідністю залучення представників здобувачів до процесу розробки та перегляду. При оновленні ОП у 2024 році (протокол №2 від 25 червня) залучені були здобувачі спеціальності 103 Науки про Землю, але не зазначено якої саме освітньої програми. Оскільки реалізувалась первинна розробка ОП, то і залученими здобувачами могли бути лише випускники або здобувачі бакалаврської ОП “Землекористування і оцінка земель”. Також, на засіданнях були присутні і вносили пропозиції представники роботодавців: Куліджанов Є.В., директор Південного міжрегіонального центру державної установи “Інститут охорони ґрунтів України”; Сичук О.С., директор ПП “Інжгруп”. Участь у обговоренні та розробці ОП, на зустрічі з експертною групою, підтвердили і здобувачі, і роботодавці. Зокрема, представник роботодавців Алексеєнко А. В. (ПП» Тера-Юг проект») повідомив про врахування його пропозицій щодо використання ГІС у підготовці здобувачів. Позитивною практикою є також функціонування ради роботодавців на факультеті, що закріплено відповідним положенням. Науково педагогічні працівники також активно приймали участь у розробці ОП, зокрема свої пропозиції до ОП підтвердила на зустрічі з експертами Адобовська М.В. У формуванні мети на програмних результатах задіяні також представники органів місцевого самоврядування, що забезпечує актуальність ОП в регіональній специфіці та вирішення потреб громад. Свою участь підтвердили Стоянова А.А., членкиня Ради правління Всеукраїнської Аграрної Ради, депутат Одеської обласної ради. А також, завідувач профільної кафедри Буяновський А. О. - депутат Одеської обласної ради.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Актуальність освітньої програми та її інтегральна компетентність заснована на контексті земельної та територіальної реформ, розвитку ринку землі в Україні. Відповідні зміни викликали затребуваність у спеціалістах щодо кадастру та оцінки земель. Саме ці факти були першопричиною розробки ОП. Не менш важливим є роль наукової складової у оцінці впливу на навколишнє середовище внаслідок військових дій, і на ґрунти зокрема. Потреба у відповідних спеціалістах на ринку праці підтверджується також і наявністю здобувачів, які отримують другу вищу освіту з метою опанування та/або удосконалення відповідних фахових навичок. Регіональний контекст реалізується завдяки окремим ОК таким як “Актуальні проблеми зрощуваного землеробства на півдні України” та “Степознавство”, що надає певну унікальність ОП в порівнянні з аналогічними ОП в інших ЗВО. При розробці ОП враховано положення стратегії розвитку Одеської області. Також, регіональний аспект реалізується через проходження виробничих практик на базі профільних підприємств регіону, свідченням чого є наявність відповідних договорів співпраці (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/naukova-diialnist>). Досвід аналогічних вітчизняних ОП враховувався при обранні фахових освітніх компонент, для врахування комплексності та послідовності набуття знань. На зустрічі із розробниками ОП ці факти та взірці використаних програм були підтверджені авторами. Також враховано досвід ОП в закордонних ЗВО, оскільки викладачі мали досвід підвищення кваліфікації у Ягелонського університету (м. Краків, Польща), Університет ім. Адама Міцкевича в Познані тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” відповідає основним вимогам критерію. Програма розроблена відповідно до стандарту вищої освіти. Мета ОП реалізується відповідно до місії та стратегії розвитку ЗВО та з урахуванням потреб зацікавлених сторін. На етапі проектування ОП враховано потреби зацікавлених сторін, що підтверджено протоколами засідань робочої групи та списками присутніх на обговоренні. При розробці ОП враховано регіональний, галузевий, науковий контекст. Разом з тим, освітня програма містить певні проблеми та недоліки пов’язані більшою мірою з “молодістю” програми. Позитивними практиками є: 1) функціонування Ради роботодавців на факультеті; 2) різностороннє врахування та реалізація регіонального контексту в ОП 3) широка залученість до процесу формування та удосконалення ОП представників органів місцевого самоврядування профільних напрямків.

Недоліки

В ОП присутні компетентності, програмні результати та освітні компоненти покликані забезпечити випускникам відповідні навички викладання в ЗВО. При цьому у освітніх кваліфікації це не відображено, хоча в розділі працевлаштування випускників класифікаційні групи пов’язані з викладанням відображені в першу чергу перед більш відповідними згідно стандарту. Уникнення даного “роздвоєння” у підготовці фахівців може поглибити і забезпечити більш фахову підготовку здобувачів, особливо в аспекті висловлених побажань та зауважень стейкхолдерами на зустрічах.

Рекомендації

1. На засіданні робочої групи при оновленні ОП розглянути питання необхідності реалізації педагогічного блоку і відповідних програмних результатів, можливих змін до освітньої кваліфікації і врахування професійного стандарту “Викладач закладу вищої освіти” відповідно. 2. Розглянути доцільність асистентської практики. 3. Розглянути можливість створення форми зворотного зв’язку від керівників практик баз виробничої практики, з метою посилення врахування потреб зацікавлених сторін. 4. Розглянути можливість удосконалення ОП до рівня освітньо-наукової, що дозволить посилити та поглибити підготовку фахівців, зокрема в напрямках ГС та правової підготовки, необхідність яких було озвучено на зустрічі з роботодавцями. 5. Оскільки в ОП вказані потенційні можливості працевлаштування па посади викладачів та суміжних посад, то можливо необхідно врахувати Професійний стандарт на групу професій “Викладач закладів вищої освіти”

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” становить 90 кредитів ЄКТС. З них обсяг кредитів, спрямованих на формування компетентностей визначених Стандартом вищої освіти складає 61(у кредитах ЄКТС), а на дисципліни за вибором - 29 (у кредитах ЄКТС). Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має чітку структуру, що відображено у самій ОП через поділ її на структурно-змістові частини та представлення потрібної інформації у текстово-табличному форматі. Наявний розподіл ОК в ОП містить обов’язкову частину, яка поділяється цикли загальної і спеціальної підготовки, а також вибіркові ОК, 9 блоків по 3 навчальні дисципліни, з яких здобувач обирає 1 дисципліну з кожного блоку. В ОП присутні матриці відповідності ПК і ОК та ПРН і ОК програми. ОК, які входять до складу ОП, становлять логічну взаємопов’язану систему та в

сукупності дозволяють забезпечити опанування компетентностей та відповідних ПРН у повному обсязі. Загальний цикл включає ОК1 Іноземна мова (за професійним спрямуванням), ОК2 Цивільний захист та охорона праці в галузі, ОК3 Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі, ОК4 Педагогіка і психологія вищої школи, що забезпечують формування мовних, загальнокультурних, громадянських компетентностей та soft skills, а також передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз і визначати закономірності суспільних процесів. ОК циклу професійної підготовки включають базові навчальні дисципліни за галуззю знань, фахові ОК за спеціальністю, спеціальні ОК. Розкриття теоретико-методологічного змісту предметної області здійснюється за рахунок опанування таких компонент ОП як ОК5 Історія і методологія ґрунтознавства та земельного кадастру, ОК6 Ґрунтово-земельні ресурси і стале землекористування, ОК7 Бонітування ґрунтів і грошова оцінка земель, ОК8 ГІС в ґрунтознавстві і кадастрі, ОК10 Природоохоронне право і оцінка впливу на довкілля. Опанування практичної складової реалізується через практичні заняття, такі практики: професійно-наукова, науково-дослідна і асистентська та написання і публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи. Отже, кількість і взаємозв'язок ОК дозволяє в сукупності досягти задекларованої мети та ПРН ОП, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” відповідає предметній області спеціальності 103 Науки про Землю. Здобувачі отримують необхідні знання з природничих наук, математики та інформаційних технологій в достатньому обсязі для дослідження природних й антропогенних об’єктів та процесів у геосферах Землі, що розглядається в таких ОК ОП як ОК5, ОК6, ОК7, ОК8. Методи дистанційного і лабораторного дослідження компонентів геосфер Землі, процесів і явищ та методи моделювання й опрацювання інформації розглядаються в таких ОК ОП як ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ОК11 і ОК13. Застосовувати сучасні освітні технології та методи викладання предметного матеріалу фахових дисциплін у ЗВО представлені у таких ОК ОП як ОК1, ОК3, ОК4, ОК12 і ОК13. Перспективним є запровадження у навчальний процес відповідно до запитів здобувачів (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_103mag_Gruntoznastvo_ta_vik_zem_res_1sem_2023_2024.pdf) - ОК8 ГІС в ґрунтознавстві і кадастрі, а також врахування рекомендацій роботодавців, зокрема Куліджанова Е.В та Сичука О.С., які запропонували відредагувати зміст ОК9 та ОК11. (<https://office.naqa.gov.ua/v2/accreditation-folder/12266>). Зміст ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” відповідає задекларованому матеріально-технічному забезпеченню та узгоджується з можливістю його використання під час проведення лабораторних і практичних робіт, а також науково-практичних пошукувань здобувачів. Зазначене підтверджено під час ознайомлення з матеріальною базою, силабусами, методичним забезпеченням до занять, спілкуванням з академічним персоналом.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОНУ імені І.І. Мечникова забезпечує здобувачам освіти право на вільний вибір навчальних дисциплін. Це регламентовано у локальних нормативних документах ЗВО, таких як: Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>), Положення про визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>), Положення про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова... Загальний обсяг дисциплін вільного вибору на ОП становить - 29 кредитів. На зустрічі з здобувачами з’ясовано, що на початку 1 і 2 семестрів упродовж 2 тижнів магістри мають змогу обирати по 1 дисципліні з вибіркового чи обов’язкового блоку будь-якої ОП, яка діє в ОНУ і загалом це 9 дисциплін. Вибіркові дисципліни включаються до індивідуального плану студента і є обов’язковим для вивчення. Перелік (каталог) вибіркового блоку дисциплін, умови вибору, робочі програми та силабуси вибіркового блоку розміщені на сайті геолого-географічного факультету. ([perelik_vibirkovih_distsiplin_ggf_magistr_2024.pdf](http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/perelik_vibirkovih_distsiplin_ggf_magistr_2024.pdf)). Здобувачі також не обмежуються щодо реалізації власних прав на обрання місць проходження практики, тем кваліфікаційних робіт та участі в програмах академічної мобільності. До варіативної частини індивідуального навчального плану можуть зараховуватися дисципліни, які здобувач-учасник програми академічної мобільності обирає у навчальному закладі-партнері і має на це документальне підтвердження (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>). Зважаючи на труднощі воєнного стану, залучення здобувачів цієї ОП до програм академічної мобільності значно знизилася, що потребує додаткових зусиль у відновленні цього напрямку роботи. Проте на зустрічі 5.1. із сервісними підрозділами керівник центру міжнародної освіти Наталія Крючкова повідомила, що участь у програмах академічної мобільності здобувачів цієї ОП заплановано вже у наступному семестрі у рамках програми “Еразмус+” та “Еразмус Мундус”, а також підписані угоди про організацію академічних обмінів (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/naukova-diialnist>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” регламентується документом: “Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/polozennya_praktika2022.pdf). ОП та НП передбачають практичну підготовку та включають проведення практичних занять з циклу обов’язкових і вибіркових навчальних дисциплін, які сумарно складають - 234 години або 37,5% аудиторного навантаження. Також в ОП і НП передбачається проведення професійно-наукової, асистентської та науково-дослідної (переддипломної) практик, на які виділяється - 630 годин (21 кредитів ЄКТС), що відповідає стандарту вищої освіти. Бази проведення виробничої практики обираються відповідно до п. 3.1. і п. 3.3 “Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова”. Проведення науково-дослідної (переддипломної) практики можливе на базі науково-дослідних організацій, виробничих і наукових та науково-дослідних, що здійснюють оцінку якості і продуктивності ґрунтів і земель тощо, з якими укладено договори стосовно проходження практик здобувачами даної спеціальності. Такими базами для здобувачів цієї ОП є: Одеська філія Державної установи “Інститут охорони ґрунтів”, ПП “Інжгруп”, Агентство транскордонного співробітництва “Єврореґіон Нижній Дунай”, ФГ “Ґранат” тощо (<https://office.naqa.gov.ua/v2/accreditation-folder/12266>). Базою проходження асистентської (педагогічної) практики для здобувачів ОП є навчальні структурні підрозділи геолого-географічного факультету. На зустрічі з зі здобувачами ВО магістри засвідчили достатній рівень їх задоволеності практичною підготовкою. Водночас студент В. Сараков повідомив про свою пропозицію щодо збільшення тривалості виробничої практики та зменшення асистентської (педагогічної) практики при оновленні ОП. На зустрічі 4 з роботодавцями були висловлені наступні рекомендації стосовно покращення ОП: О.Сичук - збільшити обсяг виробничої практики; А. Стоянова - запропонувала посилити прикладний напрям ОП шляхом впровадження “Агрометеорології”, зокрема як складової виробничої практики. А. Алексєнко слабким місцем у підготовці магістрів є практичні навички у використанні програмного забезпечення, зокрема програми “Digitals”. Р. Рибонька звертає увагу на необхідність кращої підготовки здобувачів щодо їх компетентностей надавати правову оцінку природокористуванню і, зокрема у сфері землекористування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” сприяє розвитку у здобувачів соціальних навичок (soft skills) передусім при вивченні обов’язкових дисциплін циклу загальної підготовки: ОК1 Іноземна мова (за професійним спрямуванням), ОК3 Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі, ОК4 Педагогіка і психологія вищої школи, а також при вивченні обов’язкових компонентів циклу професійної підготовки: ОК10 Природоохоронне право і оцінка впливу на довкілля, ОК11 Науково-дослідна (переддипломна) практика та ОК12 Асистентська практика ЗВО. Найвний перелік (каталог) дисциплін вільного вибору студентів також спрямований на реалізацію права здобувачів стосовно набуття ними соціальних навичок. Серед ДВВС необхідно виокремити такі: Глобальні виклики, Біосферна етика, Здоров’я ґрунту та охорона ґрунтових ресурсів тощо (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/ggf/vybirkovyi/katalog_vybirkovih_mag/perelik_vybirkovih_distiplin_ggf_magistr_2024.pdf).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

На зустрічі 5 із сервісними підрозділами та зустрічі 6 з групою розробників ОП ЕГ з’ясовано, що обсяг кредитів (у кредитах ЄКТС), які відводяться на ОК ОП визначається експертною оцінкою розробників ОП, перевіряється при погодженні ОП у підрозділах геолого-географічного факультету, НМК за спеціальністю 103 Науки про Землю із залученням внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів, а також Вченою радою геолого-географічного факультету. Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” з фактичним навантаженням здобувачів ВО визначено у Розділі 5 “Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова” (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>). Навантаження упродовж одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС, а мінімальний обсяг ОК - 3 кредити ЄКТС. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни визначається з врахуванням її значення для фахової підготовки магістрів та рівня складності і становить - 0,25 : 0,75. Відтак, це дозволяє забезпечити задекларовані в ОП ПРН і водночас, активізує студентів до самоосвіти. На зустрічі 3 зі здобувачами магістри Є. Горбачов, В. Сараков та Р. Любиченко висловили загальну позитивну думку стосовно обсягу виділеного для виконання завдань самостійної роботи.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Обсяг фактичного навантаження здобувачів ВО за ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” визначено у Розділі 5 “Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова” (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>). Відповідно до НП загальне навантаження за ОП становить - 90 кредитів. На обов'язкові ОК циклу загальної підготовки виділяється - 14 кредитів ЄКТС, водночас на ОК циклу професійної підготовки - 47 кредитів ЄКТС. Співвідношення між обов'язковими та ДВВС ОП: ОК - 61 кредитів ЄКТС, ВК - 29 кредитів ЄКТС. На проведення практик відведено 21 кредит ЄКТС. Аналіз індивідуальних навчальних планів В. Саракова (магістр 1-го року навчання) та Ю. Праведного (магістр 2-го року навчання) засвідчують реалістичне навантаження здобувачів та вказують на те, що обсяг ОП та окремих ОК є відповідним для досягнення цілей і ПРН. Це ж було підтверджено студентами на зустрічі з зі здобувачами ВО. Результати опитування здобувачів стосовно обсягів ОП та окремих ОК в и с в і т л е н о : (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_103mag_Gruntovnavstvo_ta_vik_zem_res_2sem_2023_2024.pdf) . Загалом студенти ОП засвідчують задоволеність обсягом фактичного навантаження здобувачів за ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів”. Внутрішні стейкхолдери Є. Горбачов та В. Сараків на засіданні робочої групи висловлювали колективну пропозицію щодо збільшення обсягу ОК13 Кваліфікаційна робота (Протокол №2 від 25 червня 2024 р.).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Відповідно до ухваленого плану досягнення 17 глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року висвітлених у резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 р. та визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” передбачає здобуття поглиблених теоретичних та практичних компетентностей у галузі ґрунтознавства, оцінки ґрунтів і земель, сталого землекористування. Зокрема, опанування методологією наукових досліджень ґрунту як компонента біосфери, природного ресурсу, насамкінець - економічної категорії та засобу виробництва. Використання спеціальних підходів, методів і методик досліджень та оцінки стану ґрунто- і землекористування (ґрунтово-географічних, ґрунтово-екологічних, агроекологічних, еколого-агрохімічних тощо) забезпечує практичну частину підготовки. Це забезпечується змістовою частиною ОП, яка має чітку структуру та оптимальне поєднання теоретичної і практичної підготовки, а також наповнення відповідними ОК. Визначальними ОК у цьому контексті є: ОК5-ОК8 і ОК10 теоретичної підготовки та ОК9 і ОК11 - практичної підготовки.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю для другого (магістерського) рівня ВО (№ 1453 від 21.11.2019 р.). Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 103 Науки про Землю має чітку структуру, що відображено шляхом поділу ОП на структурно-змістові частини та висвітлення усієї необхідної інформації у текстово-табличному вигляді. ОК, включені до ОП, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та ПРН у повному обсязі. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через ДВВС. Позитивними практиками є: 1) Співвідношення між обов'язковими та ДВВС ОП: ОК - 61 кредитів ЄКТС, ВК - 29 кредитів ЄКТС. Процедура вибору ДВВС є достатньо автоматизованою і доступною для здобувачів ВО. 2) В ОП передбачається проведення професійно-наукової, асистентської та науково-дослідної (переддипломної) практик (21 кредитів ЄКТС) із можливістю широко вибору баз проходження практики, що вказує на тісну співпрацю ЗВО з роботодавцями та дозволяє акцентувати увагу на прикладному характері цієї ОП. 3) Співвідношення аудиторної і самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни визначається з врахуванням її значення для фахової підготовки магістрів та рівня складності і становить - 0,25 : 0,75. Це дозволяє забезпечити задекларовані в ОП ПРН і водночас, активізує студентів до самоосвіти. 4) Зміст ОП та освітнє середовище створюють належні умови для формування у студентів soft skills. 5) Постійне фокусування ОП на здобуття магістрами поглиблених теоретичних та практичних компетентностей у галузі ґрунтознавства, оцінки ґрунтів і земель, сталого землекористування дозволить випускникам безпосередньо долучатися до вирішення питань пов'язаних з досягненням глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року.

Недоліки

1. Магістри засвідчили достатній рівень їх задоволеності практичною підготовкою. Водночас студенти висловили колективну думку про необхідність збільшення тривалості виробничої практики та зменшення асистентської (педагогічної) практики при оновленні ОП. 2. Потребують уваги висловлені роботодавцями наступні зауваження: недостатній обсяг виробничої практики; розширити прикладний напрям ОП шляхом впровадження

“Агрометеорології” як складової виробничої практики; слабким місцем у підготовці магістрів є практичні навички у використанні програмного забезпечення, зокрема програми “Digitals”; недостатня підготовки здобувачів щодо їх спроможності надавати правову оцінку природокористуванню і, зокрема у сфері землекористування.

Рекомендації

1. Розширити задекларований прикладний характер ОП шляхом збільшення обсягу виробничої практики та впровадження до неї завдань з «Агрометеорології». 2. Удосконалити підготовку магістрів щодо засвоєння практичних навичок застосування програмного забезпечення та їхньої фаховості стосовно спроможності надавати правову оцінку природокористуванню і, зокрема у сфері землекористування.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до магістратури у 2024 р. висвітлені на офіційному веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia/pravy-la-priyomu-do-onu>) є чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Для всіх категорій вступників на ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” немає обмежень стосовно доступу до навчання. У Правилах прийому вказано про особливу підтримку спеціальності 103 Науки про Землю (пункт 7 розділу VII). Сторінка абітурієнта (приймальна комісія) та всі покликання відкриваються коректно. На зустрічі з зі здобувачами вищої освіти студенти підтвердили, що вони ознайомлені зі змістом відповідних документів на сайті ОНУ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” регламентуються загальними Правилами прийому до ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia>) розробленими відповідно до чинного законодавства України, Умов прийому на навчання до ЗВО України. Правила прийому передбачено, що доступ до вступу на ОП мають абітурієнти, які мають ступінь бакалавра або магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Головні правила прийому представлені на веб-сайті Університету у розділі для вступників (<https://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia/pravy-la-priyomu-do-onu>). Також інформація про реєстрацію, дати проходження ЄВІ для осіб, що вступають до ОНУ імені І.І. Мечникова для отримання ОС магістра міститься за покликанням: <https://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia/mahistratura>. У 2024 р. для вступу на ОП конкурсний бал формувався як сума результату складання ЄВІ, який містив тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК), тест з іноземної мови та фаховий іспит. Вагові коефіцієнти на бюджетну форму навчання становили: ТЗНК та іноземна мова – 0,2, іспит за фахом – 0,6. Мотиваційний лист використовувався виключно для визначення місця у рейтингу вступників, які отримали однаковий конкурсний бал. Абітурієнти-пільговики мали право за їхнім вибором замість ЄВІ пройти співбесіду в Університеті. Мінімальний бал для вступу на контракт становив – 100 балів, на бюджет – 130 балів. Загалом вимоги до абітурієнтів є ефективним засобом для формування мотивованого контингенту студентів, які здатні до навчання на ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання та перезарахування програмних результатів навчання і кваліфікацій, здобутих на інших ОП та в інших ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (Розділ 8. «Порядок визнання результатів навчання» та Розділ 9 «Документальне оформлення»)

(<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>), «Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhennya-kredyty.pdf>), Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в ОНУ імені І.І. Мечникова та надання їм академічної відпустки (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_vidrahuvanna_2024.pdf). Процедура визнання результатів навчання отриманих на інших ОП та в інших ЗВО проводиться на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Здобуті кредити зараховуються здобувачам ВО після завершення необхідного обсягу навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що документально підтверджується через відповідне оцінювання. Обсяг розбіжностей не має перевищувати 30%. Рішення про перезарахування приймається комісією з визнання та перезарахування результатів навчання. Як правило до складу комісії входять: гарант ОП, завідувач кафедри, академічний персонал з групи забезпечення освітнього процесу на ОП та інші НПП. Перезараховані ОК заноситься до індивідуального НП здобувача та залікової книжки. Всі нормативні документи стосовно визнання результатів навчання, отриманих на інших ОП або/та в інших ЗВО, розміщені на сайті Університету у розділі «Офіційні документи» у відкритому доступі (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). За час дії ОП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» на кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру випадків застосування зазначених правил не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf). У цьому документі унормовано порядок визнання РН, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами усіх рівнів освіти. Визнання РН має не перевищувати 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. Відтак РН можуть бути перезарахованими, якщо вони за тематикою та змістом відповідають навчальній дисципліні, або її розділу. Положення розміщені на сайті Університету у розділі «Офіційні документи» у відкритому доступі (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). Академічний персонал кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру може (при потребі) надати фахову консультаційну підтримку здобувачам ВО. Практики визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, на ОП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз отриманої інформації дозволяє зробити висновок, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання за ОП повністю враховують її особливості. Позитивними практиками є: - Правила прийому до магістратури у 2024 р. висвітлені на офіційному веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова є доступними, чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. - Правилами прийому передбачено, що абітурієнти-пільговики мають право за їхнім вибором замість ЄВІ пройти співбесіду. - унормовані і оприлюднені правила та процедури визнання перезарахування програмних результатів навчання і кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. - всі нормативні документи стосовно визнання результатів навчання, отриманих на інших ОП або/та в інших ЗВО, розміщені на сайті Університету у розділі «Офіційні документи» у відкритому доступі.

Недоліки

1. За час дії ОП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» звернень здобувачів ВО стосовно визнання та перезарахування програмних результатів навчання і кваліфікацій, здобутих на інших ОП та в інших ЗВО не було. 2. Практики визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, на ОП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» не було.

Рекомендації

Експертна група рекомендує: 1) сприяти залученню здобувачів ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” у програмах академічної мобільності шляхом розширення спектру відповідних програм починаючи з 2024-25 н.р. та реалізації задекларованих угод про організацію академічних обмінів, але з врахуванням дії правового режиму військового стану в Україні; 2) заохочувати здобувачів ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” до підвищення своєї кваліфікації шляхом навчання і здобуття відповідних компетентностей у неформальній та/або інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчальний процес на ОП визначається “Положенням про організацію освітнього процесу...” (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>). Засоби та технології навчання використовуються відповідно до положення про освітній процес, освітньої програми та робочих програм дисциплін затверджених у відповідному порядку. Зі слів голови профкому студентів і аспірантів Юраша Є., за ініціативою студентського самоврядування було досягнуто можливості змішаного формату навчання, зокрема для студентів які знаходяться за кордоном (Наказ ректора 46-02 від 12.06.2024 у формулюванні “організація гнучкої системи організації навчального процесу”). Реалізацію принципів студентоцентризму та академічних свобод є вільний вибір баз виробничих практик, керівника та тематики кваліфікаційних робіт, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами та викладачами. Також, здобувачами підтверджено на зустрічі проходження опитувань про якість викладання на ОП. Загальний обсяг дисциплін вільного вибору студентів складає 32%, що є більш ніж достатнім для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема по окремим тематичним лініям сформованих у блоках вибіркових фахових дисциплін. Права здобувачів урегульовані “Положенням про порядок реалізації здобувачами права на вільний вибір навчальних дисциплін...” (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>). В той же час, за результатами анкетування здобувачів за 2 семестр попереднього навчального року, аж 13,3% здобувачів відповіло “Ні” на питання “Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_103mag_Gruntoznavstvo_ta_vik_zem_res_2sem_2023_2024.pdf). Студентоцентризований підхід також реалізовується завдяки проведенню індивідуальних консультацій з дисциплін, час та канали комунікації зазначені в кожному силабусі. Також, у кожному силабусі зазначені форми і методи навчання. Згідно з освітньою програмою, мінімум три ОК забезпечують реалізацію кожного програмного результату навчання. Позитивною практикою є залучення фахівців-практиків до викладання дисциплін на умовах зовнішнього сумісництва, що сприяє більш якісному досягненню освітньої мети та програмних результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сайті геолого-географічного факультету, у розділі “Спеціальності та робочі програми” розміщені освітні програми та навчальні плани доступні для ознайомлення. У розділі “Навчальні матеріали” вміщено інформацію про розклад, графік освітнього процесу, інформація про заліково-екзаменаційну сесію, силабуси/робочі програми обов’язкових та вибіркових дисциплін (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>). У силабусах та робочих програмах чітко зазначено критерії оцінювання та розподіл балів. На зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що викладачі ознайомлюють здобувачів на першому занятті із силабусом освітньої компоненти, а також із системою оцінювання. Здобувачі також описали механізм ліквідації академічної заборгованості та комісії. Відповідні критерії оцінювання відповідають “Положенню про організацію та проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти...” (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>). Цілі, зміст та програмні результати навчання зазначені як в освітній програмі, так і в робочій програмі дисципліни (у силабусі не зазначаються компетентності та програмні результати навчання, що і не передбачено визначенням терміну “силабус” в “Положенні про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова” https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog_2022.pdf).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання та досліджень під час реалізації освітньої програми забезпечується за рахунок декількох напрямків. Перше, це проведення практичних навчальних занять у спеціалізованих лабораторіях: (наукова лабораторія аналізу ґрунтів і вод, Лабораторія геоінформаційних систем, ННС «Кринички», ПНДЛ-4). Але в розкладі навчальних занять відсутня інформація заняття з яких саме освітніх компонент проводяться заняття у відповідних лабораторіях (приклад: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/navchalni_materialy/rozklad/2024_10_14_rozklad__103mag_prz_Gruntovoznavstvo.pdf). Наступне, це проходження науково-дослідної (переддипломної) та професійно-наукової практик на базі зазначених лабораторій (відповідно до робочих програм: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/ggf/obov'yazkovi/103_mag_gruntovoznavstvo_2023/RP_mag103grunt%Do%9E%Do%9A11_Naukovo_doslidna_pereddiplomna_praktika_2024.pdf). Участь здобувачів у щорічній Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених «Ґрунтово-земельні ресурси України» що проводиться на базі кафедри (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/sci-news/naukova-konferentsiia-gruntovozemelni-resursy-ukrayiny>), круглих столів та щорічних звітних студентських наукових конференцій ОНУ. Участь здобувачів у наукових гуртках «Еколого-географічні проблеми довкілля: глобальні та регіональні аспекти», «Дослідження, картографування і моніторинг ґрунтів. Вивчення ґрунтоутворювальних процесів. Екологізація землекористування». Участь здобувачів у науково-дослідних роботах кафедри (реєстраційні номери тем № 0122U201820 та № 0121U113483).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

За результатами зустрічі із науково-педагогічними працівниками, які забезпечують викладання на ОП, було отримано ряд фактів щодо оновлення змісту освіти. Зокрема, Буяновський А.О. розповів про впровадження в навчальний процес геоінформаційної системи Digital, яка найбільш актуальною у практиці геодезії та землевпорядкування. Також, впровадження в навчальний процес широкого кола програмних геоінформаційних засобів підтверджено на зустрічі з роботодавцями (зі слів Алексеєнко А.В., ПП Тера-Юг проект), та на зустрічі зі здобувачами. При перевірці робочих програм дисциплін, було встановлено що затверджені вони були у вересні 2023 року (у силабусах жодних даних щодо затвердження не наводиться), у оновлені та перезатвердженні на засіданні кафедри у серпні 2024 року. Відповідний порядок відповідає положенням “Методичних вказівок до складання та оформлення робочих програм навчальних дисциплін” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/metod_rekomendacii_robochi_prog.pdf) щодо порядку перегляду та оновлення робочих програм. Також, при перевірці списків рекомендованої літератури за основними дисциплінами, було встановлено що викладачі добирають до списків найбільш свіжі та актуальні джерела інформації. Проте, серед рекомендованої літератури дуже мало закордонних джерел. У звіті про самооцінювання також зазначено великий перелік застосування результатів підвищення кваліфікації викладачами в навчальному процесі. На сторінці кафедри наведено список основних публікацій викладачів, де вказано як монографії так і матеріали навчально-методичного забезпечення опубліковані в останні роки (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/chairs/soil>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У структурі університету діє три відділи, які відповідають за міжнародні зв'язки: відділ міжнародних зв'язків (<https://onu.edu.ua/uk/inter-depart>), центр міжнародної освіти (<https://onu.edu.ua/uk/intern-institute>), та Еразмус офіс (<https://onu.edu.ua/uk/erasmus>). Для посилення спроможності в інтернаціоналізації науки і навчання, для всіх учасників освітнього процесу доступні Курси «Центр мовної підготовки та мовної сертифікації» (<https://onu.edu.ua/uk/structure/filials/kursy-tsentr-movnoi-pidhotovky-ta-movnoi-sertyfikatsii>). У стратегії розвитку Одеського національного університету імені І.І. Мечникова однією з основних напрямків діяльності зазначено саме інтернаціоналізація діяльності (Напрямок з в “Стратегічні пріоритети...”): <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>). Першим пунктом в напрямку зазначено саме інтернаціоналізацію освітніх програм: розширення партнерства, подвійні дипломи, запрошення іноземних викладачів тощо. Проте, на дані освітній програмі поки відповідні стратегічні цілі не досягнуті (окрім підписання договорів про співпрацю з Національним університетом Альтиплано (Перу) та кафедрою геології Сегедського університету (Угорщина)). Пояснити це можна достатньою молодістю освітньої програми. Проте, викладачі, що забезпечують викладання дисциплін на ОП, регулярно здійснюють підвищення кваліфікації в закордонних університетах: проф. Яворська В.В., доц. Шашеро А.М., доц. Буяновський А.О., доц. Адобовська М. В. взяли участь у роботі Міжнародної літньої школи «Contemporary problems of urban development» в рамках дослідницького навчального проекту ініційованого Університетом Адама Міцкевича (2023 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Навчання та викладання за освітньою програмою здійснюється згідно законодавства та внутрішніх положень закладу вищої освіти. Технології, методи та засоби навчання на ОП забезпечують досягнення програмних

результатів навчання. В освітньому процесі реалізовані відповідні засоби інформування здобувачів про цілі освітніх компонент, критерії оцінювання та тематичне наповнення дисциплін. Формування навичок дослідження реалізується завдяки заняттям у навчальних лабораторіях, практиках в науково-дослідних установах та діяльності наукових гуртків. Зміст освітніх компонент оновлюється кожного року, але, зважаючи на списки рекомендованої літератури, недостатньо зараховується зарубіжний досвід у відповідній галузі. Позитивною практикою є залучення професіоналів-практиків до викладання профільних освітніх компонент, що забезпечує реалізацію принципів навчання через дослідження та актуалізацію сучасних тенденцій у відповідній галузі. Також, позитивною практикою є формування рекомендацій щодо покращення ОП за результатами анкетування здобувачів.

Недоліки

1. Недостатня залученість здобувачів до інтернаціоналізаційних заходів 2. Недостатнє відображення закордонних джерел у рекомендаціях літератури до профільних дисциплін.

Рекомендації

1. У робочих програмах навчальних дисциплін компетентності і програмні результати навчання зазначені разом із завданнями дисципліни та очікуваними результатами (знати/вміти), що є певним елементом дублювання. Застосування такої структури робочої програми також не регламентовано “Методичними вказівками до складання та оформлення робочих програм навчальних дисциплін”, де рекомендовано вказувати лише компетентності та програмні результати навчання. (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/metod_rekomendacii_robochi_prog.pdf). Відповідно таке дублювання можна спростити. 2. Посилити реалізацію принципу дослідження в процесі навчання шляхом участі в конкурсах студентських наукових робіт, конференціях всеукраїнського та міжнародного рівня. 3. Для більшої популяризації та профорієнтації, забезпечити оприлюднення діяльності наукових гуртків факультету. 4. Посилити реалізацію напрямку стратегії розвитку університету в аспекті інтернаціоналізації діяльності (наприклад - запрошені лектори із зарубіжних установ-партнерів) 5. Додати англомовні закордонні джерела в списки рекомендованої літератури з дисциплін (особливо до дисциплін пов'язаних з геоінформаційними системами). 6. Посилити заходи щодо аналізу та реагування на результати анкетування здобувачів ОП

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Система оцінювання здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” базується на засадах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), що передбачає поточний і підсумковий контроль. Контрольні заходи здійснюються відповідно до пункту 2.10 «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» ([https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procusu_2024.pdf)).

Інформування здобувачів ВО про форми контрольних заходів та критерії оцінювання проводиться на першому занятті «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf), а також через ознайомлення з силабусами дисциплін. Загалом критерії оцінювання для здобувачів ВО є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем ВО РН для окремого ОК. На зустрічі 2 з академічним персоналом з'ясовано, що у процесі застосування контрольних заходів використовуються: усне та письмове опитування, тестування, оцінювання виконання практичних завдань, захист звітів тощо. На зустрічі 3 зі здобувачами ВО з'ясовано, що вони проінформовані про навчальний процес, методику оцінювання окремого ОК і за необхідності можуть отримати роз'яснення від НПП і керівництва факультету. Порядок проведення заліків та іспитів регламентується «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf) та «Положенням про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_

2022.pdf). Розклад занять, консультації та іспитів доступні здобувачам та викладачам на головній сторінці веб-сайту факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>). В ОНУ регулярно проводиться опитування щодо чіткості і зрозумілості КЗ і КО (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_103mag_Gruntoznavstvo_ta_vik_zem_res_1sem_2023_2024.pdf).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Формою атестації здобувачів ВО ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” є публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи, що відповідає вимогам Стандарту другого (магістерського) рівня за спеціальністю 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки в розділі 6 «Форми атестації здобувачів вищої освіти (ступеня вищої освіти магістра)» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oor/103mag/standart_103_nauk_pro_zemlu.pdf). Документ, що підтверджує відповідну форму атестації та публічний захист кваліфікаційної роботи: «Методичні рекомендації з виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти спеціальності 103 Науки про Землю другого (магістерського) рівня освітньо-професійної програми «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» [електронний ресурс]» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/diplom-rabota/MR_mag103grunt_Kvalifikatsiina_robota_2023.pdf). Всі КР обов'язково перевіряються на наявність запозичень (підтверджено на зустрічі 5.1 із сервісними підрозділами) відповідно до процедури зазначеної у «Положенні про систему запобігання та виявлення академічному плагиату в освітній та науково-освітній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf). Процедура перевірки здійснюється спеціалізованим сектором «Моніторингу плагиату» за допомогою системи StrikePlagiarism.com. (<https://lib.onu.edu.ua/category/antiplagiat/>) та оприлюднюється у репозитарії ОНУ (<https://dspace.onu.edu.ua/communities/86bdb936-d07c-41a5-8d84-81eb2f96a872>). На сайті ОНУ розташована електронна скринька довіри Університету (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>). Публічний захист кваліфікаційної роботи магістра здійснюється на засіданні ЕК за наявності завершеної КР, результатів на унікальність, відгуку наукового керівника та рецензента. У зв'язку з періодом функціонування, захистів КР на ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” ще не було.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання є доступною для всіх учасників освітнього процесу та регламентується такими документами: «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (пункт 2.10)» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf); «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf); «Положенням про ректорський контроль рівня знань здобувачів вищої освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_rektorskyi_kontrol_znan_2022.pdf); «Положенням про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_2022.pdf). Семестровий контроль проводиться у формі заліків або екзаменів відповідно до графіку екзаменаційної сесії. Атестація проводиться за розкладом роботи ЕК. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюють: «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (розділ 4. Порядок оскарження процедури проведення та результатів підсумкового контролю), де передбачено формування чітких КЗ та створення АК.; «Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>); «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>). Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечується такими заходами: виставленням підсумкової оцінки як суми балів за виконані студентом різні види робіт; екзамен приймається двома викладачами: лектором і викладачем, що проводив практичні заняття. Конфліктних ситуацій щодо оцінювання на ОП та випадків застосування процедури врегулювання конфлікту інтересів упродовж функціонування ОП не зафіксовано (підтверджено студентами 1-го і 2-го курсів цієї ОП під час зустрічі 3 зі здобувачами ВО).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Нормативна база, яка регламентує впровадження принципів академічної доброчесності в ОНУ імені І.І. Мечникова включає: «Положенні про систему запобігання та виявлення академічному плагіату в освітній та науково-освітній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf), «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>). В ОНУ імені І.І. Мечникова діє система моніторингу якості освіти на підставі «Положення про моніторинг якості освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), «Положення про Центр забезпечення якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-center-yakosti.pdf>) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І.І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>). Проте у РНП/силабусах ОК 1-го і 2-го курсів здобувачів ОП не відображено інформацію стосовно можливостей перескладання окремих змістових модулів, умов зарахування пропущених практичних і лабораторних занять тощо. На зустрічі з зі здобувачами ВО ЕГ з'ясувала, що на початку першого тижня занять магістри 1-го отримують документ «Декларація про дотримання академічної доброчесності», ознайомлюються з ним, підписують і у зручний спосіб скеровують гаранту ОП. Це підтверджує обізнаність здобувачів ОП з нормами академічної доброчесності і відповідною політикою Університету. Випадків порушення академічної доброчесності на даній ОП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

На підставі аналізу необхідної інформації ЕГ дійшла висновку, що форми контрольних заходів, підходи до формування критеріїв оцінювання, позитивна практика забезпечення об'єктивності екзаменаторів та вчасне інформування про проведення контрольних заходів здобувачів відповідають визначеним вимогам. Позитивними практиками є: - Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання як для окремого освітнього компонента, так і ОП загалом. - Вся необхідна інформація та заходи контролю оприлюднюються заздалегідь і є доступними для всіх учасників освітнього процесу. - Критерії оцінювання для атестації враховують рівень досягнення результатів навчання і сформованості компетентностей за ОП та відповідність вимогам Стандарту вищої освіти. - В ОНУ імені І.І. Мечникова сформовані чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Опитування здобувачів ВО відбувається регулярно.

Недоліки

1) У РНП/силабусах обов'язкових компонентів циклів загальної та професійної підготовки, а також в РНП/силабусах ДВВС здобувачів ОП не відображено інформацію стосовно можливостей перескладання окремих змістових модулів, умов зарахування пропущених практичних і лабораторних занять тощо. 2) Порядок і правила перевірки кваліфікаційних робіт на текстові запозичення передбачає процедуру її повернення на доопрацювання із наступною (платною) перевіркою оновленого тексту. Проте у жодному документі не встановлено чіткий відсотковий (%) поріг текстових запозичень у кваліфікаційній роботі, водночас у відомостях СО написано та на зустрічах учасники неодноразово зазначали: «коли у роботі виявляється значна кількість запозичень...»

Рекомендації

1) Оскільки методичний аспект наповнення РНП/силабусів навчальних дисциплін і, зокрема, внесення інформації стосовно можливостей перескладання окремих змістових модулів, умов зарахування пропущених практичних і лабораторних занять тощо належить до компетентностей випускових кафедр, то ЗВО необхідно розглянути можливість залучення до перевірки РНП/силабусів фахівців Центру забезпечення якості освіти. 2) Необхідно прийняти зважене рішення на рівні ЗВО щодо відсоткового бар'єру виявлених неправомірних запозичень у кваліфікаційних (магістерських) роботах із врахуванням специфіки їх написання здобувачами спеціальності 103 Науки про Землю.

Рівень відповідності Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз складу НПП випускової кафедри свідчить про їхню високу компетентність та здатність забезпечити якісне виконання всіх нормативних освітніх компонентів. Штат викладачів відповідає ліцензійним вимогам до провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Високий рівень наукової активності підтверджується високими показниками публікаційної активності - статті (в тому числі у індексованих в и д а н н я х Scopus та WoS), монографії (практично раз в 2 роки), методичні видання: <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/chairs/soil>. На кафедрі реалізуються профільні госпдоговірні та держбюджетні теми: «Ґрунтово-агрохімічне обстеження території землекористування ПП «Вільне 2012» та «Стале землекористування в південному регіоні України: сучасні проблеми та шляхи їх вирішення» (науковий керівник – доц. Буяновський А.О.). Викладачі постійно підвищують кваліфікацію у вітчизняних та закордонних ЗВО. Зокрема гарант ОП Тригуб В.І. підвищувала кваліфікацію у Південному міжрегіональному центрі ДУ «Інститут охорони ґрунтів України», завідувач кафедри Буяновський А.О. в Університеті природничих наук у Любліні (Республіка Польща) тощо. Також, гарант освітньої програми Тригуб В.І. має другу вищу юридичну освіту, що надає їй більші можливості у професійній сфері земельного права; Адобовська М.О. - публічне управління та адміністрування; Буяновський А.О. - геодезія та землеустрій, міжнародні економічні відносини, публічне управління та адміністрування. Позитивні відгуки здобувачів освіти підтверджують ефективність роботи НПП та їхню орієнтацію на потреби студентів (блок “Якість викладання”: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_103mag_Gruntoznavstvo_ta_vik_zem_res_2sem_2023_2024.pdf). Таким чином, наявний штат НПП створює сприятливі умови для отримання здобувачами освіти якісних знань та навичок, необхідних для успішної професійної діяльності.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору ґрунтується на “Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників...” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_konkursnogo_vidboru_nauk-ped-racivnykiv_2022.pdf). Відповідність особи умовам оголошеного конкурсу встановлюється конкурсною комісією університету, до складу якої входять також представники студентського самоврядування (що підтверджено на зустрічі з представниками самоврядування). Оголошення про конкурсний відбір розміщені в розділі Навчального відділу: <https://onu.edu.ua/uk/acad-office/vakansii>. Також, на сайті розміщено перелік документів для подачі кандидатур на посаду НПП: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/studydept/vakantni_posady/2024-2025/perelik-dokumentiv-2024-25.pdf . За результатами зустрічі з викладацьким складом не було виявлено нарікань чи скарг на процедуру проходження конкурсного відбору. При проходженні за конкурсом штатних НПП враховується позиція та показники в загальному рейтингу НПП університету: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ZQqfI-E-ouAJXAUy4orNzX9-pyuLa9tW/edit?gid=2017237331#gid=2017237331>. Також, враховуються результати опитування здобувачів. На зустрічі із студентським активом було наведено приклади негативних рішень щодо рекомендації НПП на посаду із-за поганих відгуків здобувачів на інших ОП Університету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Передусім, експерти галузі є керівниками виробничих практик від баз практик, що підтверджується підписаними угодами з відповідними установами-базами практик: розділ “Практики” <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>. Також, на геолого-географічному факультеті активно діє рада роботодавців, що бере активну участь в оновленні освітніх програм (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/). Професіонали-практики залучаються до реалізації освітнього процесу під час проведення профільних конференцій кафедрою, наприклад науково-практична конференція «Ґрунтознавчо-географічна наука і практика” (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/sci-news/naukovopraktychna-konferentsiia-gruntoznavchoheohrafichna-nauka-i-praktyka-zvit>). У межах освітньої програми, професіонали-практики та експерти не лише залучені але й інтегровані у навчальний процес. Так, на зустрічі з викладачами, викладачка Анастасія Алексеєнко та викладач Андрій Алексеєнко вказали що вони є зовнішніми сумісниками запрошеними задля викладання окремих освітніх компонент.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Викладачі мають змогу удосконалювати свої фахові навички завдяки проходженню мовних курсів від Центру мовної підготовки та мовної сертифікації (<https://onu.edu.ua/uk/structure/filials/kursy-tsentr-movnoi-pidhotovky-ta-movnoi-sertyfikatsii>), а також сертифікатних програм (<https://onu.edu.ua/uk/sertyfikatni-prohramy>). Зокрема, тематики сертифікатних програм якраз направлені на удосконалення викладацької майстерності. Викладачі також мають безкоштовний доступ до онлайн-платформи Coursera, де також можуть удосконалювати фахові навички. У викладачів, зокрема у гаранта Тригуб В.І., такі сертифікатні програми зазначені у розділі підвищення кваліфікації. Університет також стимулює НПП до участі в держбюджетних, госпдоговірних тематиках, експертизі регіональних програм, грантових конкурсах (такі пропозиції надаються зокрема міжнародним відділом). На зустрічі з викладачами було наведено приклади преміювання НПП за різні наукові та професійні успіхи, що також є формою стимулювання професійного розвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Кваліфікація викладачів за ОП відповідає необхідному рівню. Добір викладацького складу здійснюється за унормованою та прозорою процедурою. ЗВО досить широко залучає професіоналів-практиків до освітнього процесу на відповідній ОП. У ЗВО запроваджено щорічне рейтингування НПП. Позитивними практиками та фактами які підтверджують зразковий характер ОП є: 1) функціонування на факультеті наукової школи “Грунтоутворювальні процеси в чорноземах степової зони”, керівник - доктор біол. наук, проф. Красеха Є.Н. (дана наукова школа є чи не єдиною в Україні, і має загальнонаціональне значення для української природничої науки); 2) залучення професіоналів-практиків до викладання дисциплін як зовнішніх сумісників (адміністрація університету сприяє працевлаштуванню за сумісництвом професіоналів-практиків, що якісно підвищує фахову прикладну підготовку та актуальність її відповідно до сучасних умов); 3) давня історія та традиції ґрунтознавчої науки в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (школа ґрунтознавства у ОНУ існує з 1967 року і є однією з двох нині функціонуючих шкіл ґрунтознавства в Україні, але акцент тематики саме на південних ґрунтах робить її унікальною); 4) гарант і окремі викладачі мають другу вищу освіту, що підвищує їх фаховий рівень і дає більш широкі можливості при викладанні окремих компонент (викладачі мають другу вищу освіту з важливих напрямків, таких як юридичний (земельне право), землеустрій та кадастр та публічне управління та адміністрування).

Недоліки

Не містить недоліків

Рекомендації

Оскільки в університеті тільки почала реалізовуватись практика рейтингування НПП, то рекомендацією буде посилити інтеграцію результатів рейтингування з оцінкою НПП при проходженні конкурсу на посаду.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів”, фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених мети та програмних результатів навчання. Освітній процес за ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” проводиться в корпусі Геолого-

географічного факультету, де розташовані навчальні аудиторії, комп'ютерні класи та спеціалізовані лабораторії, зокрема Проблемна науково-дослідна лабораторія географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони (ПНДЛ-4), Навчальна лабораторія аналізу ґрунтів і вод тощо. Лабораторії забезпечені обладнанням для визначення фізико-механічних та фізико-хімічних властивостей ґрунтів. Окрім цього, під час реалізації ОП здобувачі мають доступ до музеїв Геолого-географічного факультету: Петрографо-мінералогічного, Палеонтологічного та Підземного палеонтологічного заповідника. Також, під час реалізації ОП використовується обладнання, надане представниками роботодавцями. Програмне забезпечення, яке використовується під час реалізації освітнього процесу - програмні комплекси з відкритим доступом (QGIS, SAGA), та ліцензовані програмні комплекси (AutoCAD, ArcGIS, DIGITALS). Під час освітньої та наукової діяльності використовуються фонди Наукової бібліотеки (<https://lib.onu.edu.ua>) з близько 4 млн. примірників. Навчально-методичне забезпечення у вигляді робочих програм, силабусів, методичних рекомендацій для написання курсових та кваліфікаційних робіт розміщується на сторінці факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>). Під час зустрічей з експертною групою учасники фокус-груп запевнили, що матеріально-технічне забезпечення є достатнім, але таким, що потребує поступового оновлення, а програмне забезпечення - розширення та ширшої імплементації в освітній процес.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова забезпечує доступ науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу до усієї необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітній процес за ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів" реалізується в корпусі Геолого-географічного факультету, який має достатній аудиторний фонд (навчальні аудиторії, спеціалізовані лабораторії, комп'ютерні класи, музеї) та матеріально-технічне забезпечення. В корпусі є можливість підключення до бездротової мережі Internet. Окрім цього усім учасникам освітнього процесу надається доступ до спортивних залів, бібліотеки, їдалень, гуртожитків, коворкінгів, ботанічного саду та інших об'єктів інфраструктури. Вся інформація щодо освітньої, наукової та інших видів діяльності розміщується у відкритому доступі на сайті Університету (<https://onu.edu.ua/uk/>), Наукової бібліотеки (<https://lib.onu.edu.ua/>), репозитарію (<https://dspace.onu.edu.ua/home>) та на сторінках в соціальних мережах, де всі учасники освітнього процесу можуть з нею ознайомитись.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище Одеського національного університету імені І.І. Мечникова надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, та є безпечним для учасників освітнього процесу. Інфраструктура та умови навчання адаптовані для освітніх та особистісних потреб здобувачів за ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів". Зокрема, здобувачі мають можливість доступу до студентського коворкінгу "ONE HUB", Центру культури та дозвілля студентів та співробітників (https://onu.edu.ua/uk/culture/culture_center) тощо. Здобувачам, місце проживання яких зареєстровано в інших містах, надаються місця для поселення в гуртожиток. Університет забезпечує відповідні санітарно-технічні норми, а також підтримує пожежну та аварійну безпеку. В умовах воєнного стану в корпусах Університету обладнані укриття з усім необхідним устаткуванням, запасами їжі та питної води, доступом до мережі Internet. Також, окремо варто відмітити, що Університет започаткував проведення курсів з першої домедичної допомоги для всіх бажаючих, зокрема здобувачів вищої освіти (<https://onu.edu.ua/uk/sertyfikatni-prohramy/kataloh-sertyfikatnykh-prohram/5754-persha-domedichna-dopomoga-u-profesijnij-diyalnosti>). Окрім цього, в Університеті працює Психологічна служба, до якої можливо звернутись для вирішення питань щодо ментального здоров'я (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>). Здобувачі під час зустрічі з Експертною групою запевнили, що задоволені умовами для навчання та позанавчальної діяльності. Однак, Експертна група вважає, що Університет недостатньо вивчає думку здобувачів щодо їх задоволеності освітнім середовищем для подальшого вдосконалення останнього, оскільки анкети для опитування здобувачів містять лише короткий перелік питань з цього приводу (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/polozhennya_pro_opytuvannya_usikh_2023.pdf).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова забезпечує різнобічну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів". Освітня підтримка надається кураторами академічних груп, науково-педагогічними працівниками, гарантом освітньої програми. Здобувачі у разі виникнення питань щодо освітньої діяльності можуть безпосередньо звернутись до вищезазначених осіб особисто, через корпоративну пошту або месенджери. Організаційна підтримка та консультаційна, також, надається

кураторами академічних груп, представниками деканату, а також представниками Студентського самоврядування (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>), яке організовує підтримку здобувачів зі свого боку та допомагає в комунікації між здобувачами та представниками адміністрації. Консультації, у разі виникнення проблем з ментальним здоров'ям, здобувачам надаються Психологічною службою (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>). Юридичний центр (<https://onu.edu.ua/uk/lawcenter>), також, надає консультативну підтримку у разі виникнення юридичних проблем. Усю необхідну інформацію щодо освітньої та позаосвітньої діяльності здобувачі можуть отримати, як безпосередньо на кафедрах та в деканаті Геолого-географічного факультету, так і на веб-сторінці факультету (<https://onu.edu.ua/uk/>). Також, у разі необхідності інформації для освітньої та наукової діяльності, здобувачі мають доступ до електронного репозитарію (<https://dspace.onu.edu.ua/home>). Соціальна підтримка в ОНУ імені І.І. Мечникова надається у вигляді соціальних стипендій, можливостей безкоштовного проживання у гуртожитках тощо (для пільговий категорій здобувачів). Також, соціальна підтримка може надаватися Профспілковим комітетом студентів та аспірантів у вигляді надання матеріальної допомоги, пільгових путівок тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ОНУ імені І.І. Мечникова надає можливість навчання особам з особливими освітніми потребами. Так, навчальні заняття на Геолого-географічному факультеті проходять на першому поверсі навчального корпусу, куди забезпечено безперешкодний доступ (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/infostud/Zvit_Bio_GGF_stud_osoblyvi_potreby.pdf). Також, доступ забезпечено до корпусу гуманітарних факультетів, де розташований філіал Наукової бібліотеки (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/infostud/Zvit_RGF_stud_osoblyvi_potreby.pdf). Здобувачами-волонтерами організовується супровід осіб з особливими освітніми потребами в межах навчальних корпусів та гуртожитків. Окрім цього, оскільки до здобувачів з особливими освітніми потребами, також, можна віднести здобувачів з дітьми, Університет надає можливість поселення в гуртожитки таким особам разом зі своєю сім'єю. Ще однією можливістю навчання для здобувачів з особливими освітніми потребами є навчання за індивідуальним графіком (за рішенням Вченої ради факультету). Для усіх здобувачів, зокрема для здобувачів з особливими освітніми потребами, надаються психологічні консультації (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>). Прикладів навчання таких осіб за ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів" не було.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова функціонують Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>), Антикорупційна програма (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/anticorrupt.pdf>), які визначають процедури та порядки реагування на випадки певних конфліктних ситуацій. Так, у випадку виникнення конфліктної ситуації, особа може подати скаргу до Комісії з урегулювання конфліктної ситуації. Протягом певного часу, за неформальною процедурою вирішення конфліктних ситуацій, представник Центру лідерства намагається вирішити конфліктну ситуацію з усіма сторонами шляхом медіації. Якщо ж неформальна процедура не є дієвою в конкретному випадку, тоді збирається Комісія з урегулювання конфліктної ситуації. Також, у випадках виникнення ситуацій, пов'язаних з цькуванням, дискримінацією, сексуальними домаганнями, учасники освітнього процесу можуть написати повідомлення/скаргу на пошту Скриньки довіри (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>). Окрім цього, учасники освітнього процесу можуть звернутись за психологічною (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>) або юридично-правовою (<https://onu.edu.ua/uk/lawcenter>) консультацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів" та освітня діяльність, яка здійснюється за нею загалом відповідають визначеному критерію, оскільки ОП має ряд позитивних практик за визначеним критерієм.. Зокрема, Експертна група позитивними практиками вважає: - використання в освітньому процесу відповідного обладнання, наданого представниками роботодавців; - потужний фонд Наукової бібліотеки з понад 4 млн. примірників; - безпечність та доступність освітнього середовища, навіть, в умовах воєнного стану; - можливість надання здобувачам та іншим учасникам освітнього процесу психологічної та юридично-правової консультації; - запровадження в умовах воєнного стану курсів з першої домедичної допомоги.

Недоліки

1) Потреба в оновленні матеріально-технічної бази, зокрема обладнання спеціалізованих лабораторій. 2) Розширення комплексу програмних засобів для формування практичних навичок, та ширша їх імплементація в освітній процес за ОП. 3) Обмеженість у збиранні та врахуванні думок та відгуків здобувачів щодо їх задоволеності освітнім середовищем.

Рекомендації

1) Поступово оновлювати матеріально-технічну базу. 2) Введення вивчення роботи зі спеціалізованим програмним забезпеченням в більшу кількість освітніх компонент циклу професійної підготовки для формування відповідних навичок у здобувачів вищої освіти. 3) Переглянути Порядок проведення опитування учасників освітнього процесу для надання їм можливості висловлювати свої думки щодо задоволеності освітнім середовищем, та рівнем врахування їх інтересів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм регулюються Положенням про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog_2022.pdf), Політикою забезпечення якості вищої освіти (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>), Положенням про моніторинг якості освіти (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), Положення про організацію і проведення опитування учасників освітнього процесу (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_pro_opytuvannya_final2023.pdf). Згідно з нормативними документами, ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” була розроблена проектною групою, до складу якої входять науково-педагогічні працівники кафедри географії України, Ґрунтознавства і земельного кадастру та кафедри фізичної географії, природокористування і геоінформаційних технологій, та залучені стейкхолдери. ОП була схвалена Навчально-методичною комісією Геолого-географічного факультету (Протокол №6 від 05.05.2023 р.), Вченою радою Геолого-географічного факультету (Протокол №9 від 07.06.2023 р.), Науково-методичною радою ОНУ імені І.І. Мечникова (Протокол №3 від 15.06.2023 р.), та затверджена Вченою радою ОНУ імені І.І. Мечникова (Протокол №9 від 20.06.2023 р.). На разі новий проект ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” перебуває на стадії громадського обговорення для збору рекомендацій та думок усіх заінтересованих сторін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучаються до процесів перегляду ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” та інших процедур забезпечення якості декількома шляхами. По-перше, здобувачі можуть висловлювати свої пропозиції та зауваження під час регулярних опитувань щодо якості освітнього процесу, які проводяться відповідно до Положення про організацію і проведення опитування учасників освітнього процесу (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_pro_opytuvannya_final2023.pdf), зокрема в рамках опитування стосовно якості освіти та освітньої програми. По-друге, здобувачі залучаються до засідань робочих груп ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів”. Так, до засідань робочих груп в 2023 році були долучені маїстри спеціальності 106 Географія, а у 2024 році - здобувачі за відповідною ОП. Ще одним шляхом залучення здобувачів є участь їх виборних представників з числа Студентського самоврядування та Профспілкового комітету студентів і аспірантів (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>) у засіданнях Ректорату, Вчених рад Університету та факультетів (https://onu.edu.ua/uk/geninfo/acad_council, <https://onu.edu.ua/uk/geninfo/rectorate>). Окрім цього, здобувачі можуть надати свої відгуки та рекомендації під час безпосередньої взаємодії з науково-педагогічними працівниками кафедр та адміністрацією факультету. На зустрічі з експертами, здобувачами було наголошено про бажання на розширення практичної підготовки, зокрема збільшення кредитів і годин для проходження Виробничої практики, та ширшу імплементацію спеціалізованих програмних продуктів в освітній процес.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучаються до періодичного перегляду ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” та інших процедур забезпечення якості в Університеті як повноцінні партнери. Так, на етапі проектування освітньої програми до робочої групи були запрошені представники ТОВ “Адама Україна” та ПП “Інжгруп”. Окрім цього, представники роботодавців надають рецензії/відгуки на проекти освітніх програм. Так, на ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” були надані рецензії не тільки представниками академічної спільноти інших ЗВО, а і представником Одеської філії ДУ “Інститут охорони ґрунтів України” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oor/103_mag_gruntoznavstvo_resursiv/retsenzia_mag103grunt_vid_Instituta_oxoroni_gruntiv_Ukraine.pdf). Ще одним шляхом залучення представників роботодавців є їх участь в Раді роботодавців Геолого-географічного факультету Секції 3: Науки про Землю (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Sklad_radi_stanom_na_05_12_2023.pdf). На засіданнях ради, учасники можуть обговорити різноманітні питання, зокрема ті, що стосуються забезпечення якості освітньої діяльності (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Protokol_4_vid_18_06_2024.pdf). Також, Центром забезпечення якості освіти проводяться опитування роботодавців (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/polozhennya_pro_opytuvannya_usikh_2023.pdf), однак результати опитування на сторінках Центру та Геолого-географічного факультету відсутні. Пропозиції зовнішніх стейкхолдерів ц вигляді звіту з коментарями розміщено на сторінці факультету (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/propozitsii_mag103grunt_pislia_gromadskogo_obgovorennia_2023.pdf). На зустрічі з експертною групою роботодавцями були висловлені наступні рекомендації стосовно вдосконалення ОП: збільшити обсяг виробничої практики; набувати практичні навички у використанні програмного забезпечення, зокрема DIGITALS; забезпечити набуття компетентностей надання правової оцінки природокористування і, зокрема у сфері землекористування.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” проходить акредитацію вперше. Однак, в ОНУ імені І.І. Мечникова існує практика збирання та врахування кар'єрного шляху випускників. Однак, в Університеті функціонує Відділ сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<http://depwork.onu.edu.ua/uk/>), який займається допомогою у разі потреби працевлаштування та підтримує зв'язок з випускниками всіх ОП Університету. Також, в Університеті функціонує ГО “Міжнародна асоціація випускників та друзів Одеського національного університету імені І.І. Мечникова”.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості Одеського національного університету імені І.І. Мечникова забезпечує реагування на результати моніторингу освітньої програми «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» та освітньої діяльності в цілому. Зворотний зв'язок від зацікавлених сторін — здобувачів, роботодавців, представників академічної спільноти, результати якого збираються, в основному шляхом анкетування відповідних заінтересованих сторін, є основою для цього моніторингу. Завдяки опитуванням та спілкуванню з окремими групами заінтересованих сторін було виявлено потребу в у посиленні уваги до сучасних технологій у навчанні, зокрема розширення спектру програмних комплексів, правового забезпечення управління земельними ресурсами, а також до практичної підготовки. Так, за результатами виявлених потреб, пропозицій та побажань в проєкт ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oor/obgovorenya/proekt_OPP_103mag_Gruntoznavstvo_ta_vikor_zem_resursiv_2024.pdf) було внесено ОК3 Земельне і аграрне право, розширено кількість кредитів ОК6 ГІС в ґрунтознавстві і кадастрі, ОК12 Асистентська практика замінено на ОК13 Виробнича практика, проте проєкт ОП потребує затвердження. В той же час, за результатами опитування здобувачів за 2023-2024 н.р., 13,3% здобувачів відповіло “Ні” на питання “Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?” (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_103mag_Gruntoznavstvo_ta_vik_zem_res_2sem_2023_2024.pdf), що може свідчити про часткову недовіру заходів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також про недостатність врахування думки здобувачів вищої освіти в результаті моніторингових заходів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” проходить первинну акредитацію, однак, зауваження та рекомендації, надані під час акредитацій інших ОП Університету беруться до уваги. Так, на Геолого-географічному факультеті, було створено Раду роботодавців (функціонує з секції) (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Sklad_radi_stanom_na_05_12_2023.pdf), здобувачам вищої освіти надано можливість обирати вибіркові дисципліни із загально факультетського каталогу вибіркових дисциплін, в якому представлено понад 90 ВК (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/ggf/vybirkovih/katalog_vybirkovih_mag/perelik_vybirkovih_distiplin_ggf_magistr_2024.pdf), а також, проводиться рейтингування науково-педагогічних працівників (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_reyting_npp.pdf).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова поступово формується культура якості освіти, яка сприяє вдосконаленню освітніх програм і освітньої діяльності. Цей процес підтримується системою внутрішнього забезпечення якості, що охоплює розробку, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд програм відповідно до регламентованих процедур. Активна участь стейкхолдерів, як внутрішніх, так і зовнішніх, у цих процесах є важливим елементом формування культури якості. Зовнішні стейкхолдери, зокрема роботодавці, можуть долучатись до розвитку ОП шляхом участі у засіданнях робочих груп, Ради роботодавців, опитуваннях. Проте результати останніх відсутні. Здобувачі залучаються до формування культури якості, в основному, через опитування або засідання робочих груп, де можуть висловлювати пропозиції щодо освітнього процесу. Наприклад, здобувачі наголошували на важливості розширення практичної підготовки та ширшого використання програмних засобів. Ці потреби були враховані в проєкті ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів”, що наразі проходить громадське обговорення. Водночас, хоча залучення здобувачів передбачене нормативно, їхня реальна участь залишається обмеженою, зокрема, здобувачі не брали участі в розробці нового Порядку проведення опитувань. Окрім цього, анкети для опитування здобувачів містять обмежену кількість питань (як закритих, так і відкритих) для врахування задоволеності освітнім середовищем, та врахуванням інтересів. Такий підхід зменшує можливість інтеграції їхніх безпосередніх потреб у процес моніторингу та перегляду програм.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Загалом ОП “Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів” відповідають вимогам визначеним критерієм, оскільки має позитивні практики та сильні сторони, серед яких Експертна група виділяє: - наявність чітких політик та процедур щодо забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, зокрема, що стосується розроблення, затвердження та перегляду освітніх програм; - широкий спектр способів залучення роботодавців до процесів перегляду освітньої програми, зокрема наявність Ради роботодавців Геолого-географічного факультету; - наявність затвердженого Порядку проведення опитувань, який був переглянутий в 2023 році; - врахування рекомендацій попередніх акредитацій, зокрема в частині рейтингування науково-педагогічних працівників.

Недоліки

1) Формалізованість залучення здобувачів до процесів та процедур забезпечення якості. 2) Відсутність результатів опитування роботодавців на сайті Університету. 3) Обмежений спектр питань в опитуваннях для розуміння задоволеності здобувачами освітнім середовищем, врахуванням їх інтересів тощо.

Рекомендації

1) Розширити можливість залучення представників здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості. Надання здобувачам можливості долучення до перегляду Порядку проведення опитувань. 2) Регулярна публікація результатів моніторингових заходів на офіційному веб-сайті Університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються Статутом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>). Колективним договором Одеського національного університету імені І.І. Мечникова на 2021-2024 роки (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Kollektivnij_dogovir_2021-24.pdf), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd_2020_dodatok4.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procесu_2024.pdf) тощо. Всі документи, які регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу розміщені на офіційному веб-сайті Університету (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>), є доступними та такими, що їх дотримуються під час реалізації ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів".

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Не менше ніж за місяць до затвердження ОП на сторінці Геолого-географічного факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>) розміщується відповідний проєкт ОП. Окрім цього, на цій сторінці розміщується форма для громадського обговорення змісту освітніх програм (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdvSJGTOMo855v-Nq4JY037rZ2JVNGM7sr61cB54rqFgvgi_g/viewform), електронна адреса для надання пропозицій та зміст пропозицій, наданих під час громадського обговорення (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/propozitsii_mag103grunt_pislia_gromadskogo_obgovorennia_2023.pdf).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сторінці Геолого-географічного факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>) розміщені навчальні матеріали для інформування усіх заінтересованих сторін. Так, на сторінці розміщуються розклад занять, графіки освітнього процесу, графік проведення заліково-екзаменаційних сесій, документація для написання та захисту кваліфікаційної роботи, робочі програми та силабуси дисциплін, методичні вказівки, положення тощо. На сторінці Спеціальностей та освітніх програм (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>) розміщуються освітні програми, навчальні плани, рецензії на освітні програми та інше.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП "Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів" та діяльність за нею повністю відповідає вимогам критерію та має взірцевий характер. Зокрема, серед позитивних практик, які мають взірцевий характер, Експертна група виділяє: - наявність та доступність широкого спектру нормативної документації, яка визначає права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; - публікація на офіційних ресурсах не тільки проєкту ОП, а і розміщення наданих пропозицій для вдосконалення ОП; - наявність форми для громадського обговорення проєкту ОП; - наявність на сторінках офіційного веб-сайту повної кількості матеріалів для інформування усіх зацікавлених осіб щодо ОП та діяльності за нею.

Недоліків не виявлено

Рекомендації

ЕГ переконалася у наявності на сторінках офіційного веб-сайту інформації щодо громадського обговорення проєкту ОП і сподівається на її подальше відображення у повному обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та освітянського і наукового товариства.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ ОНУ-21-23.102024.pdf</i>	hnGsB5MRH4Lz9xIGTTsiORZnzPFJEIM47RhRSXjxNk4=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кирильчук Андрій Андрійович

Члени експертної групи

Молікевич Роман Сергійович

Дроздова Анжеліка Володимирівна